

Olsztyn, dnia 23.02.2018 r.

OŚ-PŚ.7220.3.2018

OPINIA

Na podstawie art. 77 ust. 1 pkt 3, ust. 6 i ust.7 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2017 r. poz. 1405 z późn. zm.) oraz § 2 ust. 1 pkt 51 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 71 t.j.)

opiniuję negatywnie

realizację planowanego przedsięwzięcia polegającego na „Budowie budynku inwentarskiego - tuczarni i zwiększenia obsady trzody chlewnej do maksymalnej możliwej wielkości 368 DJP z zewnętrznym zbiornikiem na gnojowicę na działce nr 60/1 i 60/2, obręb Olszewo, gm. Olecko”.

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 22.01.2018 r., znak: GKO.6220.6.2017 (data wpływu do tut. Urzędu 25.01.2018 r.) Burmistrz Olecka, na podstawie art. 77 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2017 r., poz. 1405 z późn. zm.) zwrócił się do Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego z wnioskiem o wydanie opinii w sprawie realizacji planowanego przedsięwzięcia polegającego na „Budowie budynku inwentarskiego - tuczarni i zwiększenia obsady trzody chlewnej do maksymalnej możliwej wielkości 368 DJP z zewnętrznym zbiornikiem na gnojowicę na działce nr 60/1 i 60/2, obręb Olszewo, gm. Olecko”.

Do pisma załączono m.in. „Ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko polegającego na budowie budynku inwentarskiego - tuczarni i zwiększenia obsady trzody chlewnej do maksymalnej możliwej wielkości 368 DJP z zewnętrznym zbiornikiem na gnojowicę na działce nr 60/2 i 60/1, obręb 0018 Olszewo, gm. Olecko” zwaną dalej raportem OOS, w którym uwzględniono wpływ projektowanej inwestycji nie tylko na środowisko, ale również na zdrowie i życie ludzi.

Zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 51 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko

(Dz. U. z 2016 r. poz. 71 t.j.) przedmiotowa inwestycja zalicza się do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. Dla przedmiotowego przedsięwzięcia zgodnie z art. 59 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2017 r. poz. 1405 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą o ocenie oddziaływania na środowisko oraz sporządzenie raportu o oddziaływaniu na środowisko jest obowiązkowe.

Zgodnie z art. 77 ust. 1 pkt 3 ustawy o ocenie oddziaływania na środowisko, jeżeli jest przeprowadzana ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach organ właściwy do wydania tej decyzji zasięga opinii organu właściwego do wydania pozwolenia zintegrowanego na podstawie ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska, jeżeli planowane przedsięwzięcie kwalifikowane jest jako instalacja, o której mowa w art. 201 ust. 1 tej ustawy.

Zgodnie z art. 201 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska, w związku z § 1 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 27 sierpnia 2014 r. w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości (Dz. U. z 2014, poz.1169) i ust. 6 pkt 8 lit. b załącznika do ww. rozporządzenia, dla ww. instalacji wymagane jest uzyskanie pozwolenia zintegrowanego.

Zgodnie z art. 378 ust 2a pkt 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2017 r., poz. 519 z późn. zm.) marszałek województwa jest właściwy w sprawach przedsięwzięcia mogącego zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2017 r. poz. 1405 z późn. zm.).

Planowane przedsięwzięcie, będzie polegało na budowie budynku inwentarskiego – tuczarni trzody chlewnej wraz z zewnętrznym zbiornikiem na gnojowicę o pojemności ok. 1500 m³, reorganizacji gospodarstwa rolnego i zwiększeniu obsady docelowej do maksymalnych możliwych ilości tuczników w liczbie 2630 sztuk (368 DJP) w istniejącym oraz planowanym do budowy budynku inwentarskim. Przedmiotowe przedsięwzięcie zlokalizowane będzie na działkach o numerach ewidencyjnych 60/2 i 60/1, we wsi Olszewo, obręb geodezyjny 0018 Olszewo, gmina Olecko, powiat olecki, województwo warmińsko-mazurskie.

Istniejący budynek inwentarski to połączone ze sobą 3 budynki, z pomieszczeniami dostosowanymi do chowu trzody chlewnej, z pomocniczymi pomieszczeniami gospodarczymi oraz korytarzami technicznymi. Maksymalna możliwa obsada w istniejącym budynku inwentarskim to 970 tuczników (136 DJP).

Planowany do budowy nowy budynek inwentarski wzniesiony zostanie na terenie istniejącego gospodarstwa rolnego, w odległości ok. 40 m od istniejącego budynku inwentarskiego, na działce o nr ewidencyjnym 60/2. Budynek będzie posiadał powierzchnię zabudowy około 1760 m². Wykonany będzie z zastosowaniem

najnowszych technologii w dziedzinie budownictwa inwentarskiego. Powierzchnia około 100 m² przeznaczona zostanie na korytarze techniczne i pomieszczenia gospodarcze, pozostała część dostosowana zostanie pod nowoczesny chów tuczników w systemie bezściółkowym. W ten sposób uzyskana powierzchnia 1660 m² dostosowana do chowu tuczników, pomieścić będzie mogła maksymalnie 1660 sztuk tuczników o wadze powyżej 110 kg (232 DJP). Pod rusztami znajdować się będą dodatkowo baseny gnojowicowo-podrusztowe. Gromadzona w basenach gnojowica po zakończonym cyklu tuczu spławiana będzie systemem rur bezpośrednio do projektowanego zbiornika na gnojowicę.

Zbiornik na gnojowicę zlokalizowany będzie na zewnątrz, pomiędzy istniejącym budynkiem tuczarni, a planowanym nowym budynkiem inwentarskim. Planowany zbiornik na gnojowicę będzie miał pojemność 1500 m³ i będzie spełniał wymogi określone w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 7 października 1997 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle rolnicze i ich usytuowanie (Dz. U. z 2014 r. poz. 81), czyli będzie posiadał dno i ściany nieprzepuszczalne, szczelne przykrycie, wylot wentylacyjny oraz zamykany otwór wejściowy.

Przewiduje się zaopatrzenie w wodę z przyłącza sieci wodociągowej zarządzanej przez Optima Sp. z o.o. w Olecku.

Dodatkowo przy nowym budynku postawiony zostanie metalowy kontener służący do przechowywania zwierząt padłych.

Po analizie merytorycznej przedłożonego raportu oddziaływania na środowisko planowanego przedsięwzięcia stwierdzono, że zawarte w nim informacje nie przedstawiają w sposób dostateczny wszystkich zagadnień istotnych dla określenia faktycznego wpływu przedmiotowej inwestycji, w szczególności na środowisko i zdrowie ludzi, na etapie eksploatacji planowanej instalacji.

Przedstawiony raport OOS zawiera sprzeczne informacje, istotne braki merytoryczne, niejasności i budzi pewne zastrzeżenia. Tut. Organ zwrócił uwagę chociażby na przytaczane w niniejszym opracowaniu przepisy, które są na dzień dzisiejszy nieaktualne np. ustawa o odpadach - cytowana jest w przedmiotowym raporcie wraz z nieaktualnymi już od dawna obowiązkami posiadaczy odpadów tj. decyzja zatwierdzająca program gospodarki odpadami. Zmiana ustawy o odpadach, która weszła w życie w dniu 23 stycznia 2013 r. zniósła obowiązek uzyskiwania decyzji zatwierdzających program gospodarki odpadami niebezpiecznymi. Ponadto na 28 stronie raportu OOS są podane dwie inne wartości dotyczące łącznej pojemności silosów 34 Mg i 36 Mg, co budzi pewne wątpliwości co do jakości przedłożonego dokumentu.

W opinii tut. Organu raport OOS powinien być wykonany zgodnie z obowiązującym prawem, być rzetelny, spójny i być wolny od niejasności i nieścisłości, zaś zaaprobowanie przez organ raportu zawierającego którąkolwiek z wymienionych wad i nie podjęcie próby wyeliminowania wadliwości stanowi naruszenie przepisów postępowania w stopniu znacznym, mogącym mieć wpływ na treść rozstrzygnięcia.

Jeżeli planowane przedsięwzięcie jest związane z instalacją objętą obowiązkiem uzyskania pozwolenia zintegrowanego, raport o oddziaływaniu

przedsięwzięcia na środowisko powinien zawierać porównanie proponowanej techniki z najlepszymi dostępnymi technikami określonymi w konkluzjach dotyczących najlepszych dostępnych technik (BAT).

W związku z powyższym, należałoby dokonać analizy instalacji i uzupełnić raport pod kątem spełniania najlepszych dostępnych technik w oparciu o konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do intensywnego chowu drobiu lub świń zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE ustanowione Decyzją Wykonawczą Komisji (UE) 2017/302 z dnia 15 lutego 2017 r., poprzez szczegółowe odniesienie do każdego z BAT dotyczącego przedmiotowej instalacji.

Analizowane przedsięwzięcie będzie także źródłem emisji do powietrza substancji odorowych, takich jak: amoniak czy siarkowodór. Wobec powyższego konieczne jest utrzymywanie odpowiedniego reżimu przy prowadzeniu chowu trzody chlewnej, gospodarowaniu odpadami i gnojowicą oraz podejmowanie działań, które zminimalizują oddziaływanie odorowe planowanej instalacji.

Prowadzący instalację powinien odpowiednio sterować procesem hodowli, zapewniając optymalny dobór pasz pod względem zawartości białka, w celu minimalizacji powstawania amoniaku.

W przypadku padłych zwierząt inwestor planuje magazynować je w metalowym kontenerze służącym do przechowywania padłych zwierząt. Będzie on zamykany i zabezpieczony przed dostępem osób nieuprawnionych oraz zwierząt. W kontenerze tym padłe zwierzęta będą przechowywane do czasu przybycia wyspecjalizowanej firmy i odbioru celem ich utylizacji.

Z uwagi na rozwijające się procesy gnilne tkanek, rozwój bakterii chorobotwórczych z jednoczesnym wydzielaniem się odorów, usunięcie padłych zwierząt powinno być natychmiastowe. Nie zawsze jednak jest to możliwe, ze względu na znaczną odległość fermy od firmy upoważnionej do odbierania padłych zwierząt przeznaczonych do utylizacji.

W związku z powyższym w opinii tut. Organu w celu ograniczenia uciążliwości zapachowych, na etapie planowania inwestycji należałoby uwzględnić wyposażenie fermy w chłodzony konfiskator do gromadzenia padłych sztuk trzody.

W przedstawionym raporcie OOS zawarto jedynie ogólnikowe informacje nt. gospodarki wodno-ściekowej, jaka przewidziana jest do prowadzenia w przedmiotowej instalacji. W związku z tym, należy uzupełnić go poprzez:

- 1) Przedstawienie zapotrzebowania instalacji na wodę w rozbiciu na poszczególne cele (sanitarne i technologiczne);
- 2) Jednoznaczne określenie, czy w wyniku funkcjonowania instalacji będą powstawały ścieki bytowe;
Według informacji ze str. 15 rocznie będzie powstawało ok. 200 m³ tychże ścieków, natomiast na str. 72 podano, że tuczarnia nie będzie posiadała zaplecza sanitarnego i nie przewiduje się emisji ścieków bytowych.
- 3) Wyjaśnienie, co rozumie się przez pojęcie ścieków technologicznych wyszczególnionych na str. 15 dokumentu (w pkt 2.4. Zużycie materiałów, surowców i paliw). Podana ilość 6000 m³/rok sugeruje, że chodzi o gnojowicę

powstającą w wyniku funkcjonowania planowanej instalacji. Z uwagi na fakt, że gnojowica przewidziana jest do rolniczego wykorzystania w sposób i na zasadach określonych w ustawie z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu, nie może być ona klasyfikowana jako ściek technologiczny, tj. przemysłowy (w myśl ustawy Prawo wodne). Jeżeli w wyniku funkcjonowania przedmiotowej instalacji będą powstawać ścieki przemysłowe, należy je jednoznacznie wskazać i scharakteryzować określając ich rodzaj i ilość, jak również określić sposób zagospodarowania.

- 4) Z uwagi na wskazaną w dokumentacji emisję ścieków do środowiska, tj. odprowadzanie do gruntu wód opadowych i roztopowych, ujętych w system kanalizacji deszczowej, pochodzących z placów i terenów utwardzonych przedmiotowej instalacji (str. 15 dokumentu), należy określić prognozowaną ilość tych ścieków oraz sposób ich zagospodarowania (m.in. wskazanie lokalizacji miejsca odprowadzania ścieków do środowiska, stanu własności gruntów, na których będzie następowało wprowadzanie ścieków do środowiska).
- 5) Podanie konkretnych technik/rozwiązań stosowanych w przedmiotowej instalacji w celu spełnienia wymagań najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do intensywnego chowu świń w zakresie ograniczenia powstawania ścieków oraz efektywnego wykorzystania wody.

Oceniając raport OOS w zakresie emisji gazów i pyłów do powietrza na etapie eksploatacji instalacji stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Z przedstawionych informacji w raporcie wynika, że właścicielem działki geodezyjnej nr 60/2, na której znajduje się przedmiotowa instalacja jest Pan Jan Zaborowski. Zgodnie z art. 3 pkt 31 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2017 r. poz. 519, z późn. zm.) prowadzącym instalację jest podmiot uprawniony na podstawie określonego tytułu prawnego do władania instalacją w celu jej eksploatacji zgodnie z wymaganiami ochrony środowiska, na zasadach wskazanych w ww. ustawie. Ponadto, zgodnie z art. 144 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2017 r. poz. 519, z późn. zm.) eksploatacja instalacji powodująca wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, emisję hałasu oraz wytwarzanie pól elektromagnetycznych nie powinna, z zastrzeżeniem ust. 3 (ww. artykułu), powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego prowadzący instalację ma tytuł prawny, to jest w analizowanym przypadku do terenu działki 60/2. W związku z powyższym w obliczeniach rozkładu stężeń substancji należy uwzględnić tylko teren działki 60/2 lub przedłożyć umowę z właścicielem działki 60/1 do wzajemnego korzystania ze swoich terenów. Umowa winna spełniać definicję stosunku zobowiązaniowego.
2. Zgodnie z dobrostanem zwierzęta powinny być chowane do wagi 110 kg/tuczniaka a nie 115 kg/tuczniaka. W wielu miejscach raportu przedstawiono sprzeczne informacje.

3. W raporcie nie przedstawiono informacji jaka jest roczna produkcja żywca w szt./rok w podziale na dwa budynki inwentarski, ile przewidzianych jest cykli tuczu w roku, jak długo trwa jeden cykl, na jakim poziomie są upadki, jakie jest zużycie paszy na 1 tucznika od momentu wstawienia do końca cyklu w kg/szt.
4. Nie opisano działania systemu wentylacji budynków inwentarskich. Wnioskodawca wspomina o systemie wentylacji mechanicznej i grawitacyjnej budynków (patrz str. 23 raportu). Nie przedstawiono mapy z naniesionymi numerami wentylatorów.
5. Nie przedstawiono informacji czy budynki inwentarskie będą ogrzewane. Jeśli tak, to należałoby określić miejsce wprowadzania gazów i pyłów, czas pracy źródła/źródeł, obliczyć wielkość emisji wyrażonej w kg/h i Mg/rok oraz uwzględnić obliczoną emisję gazów i pyłów w obliczeniach rozkładu stężeń substancji w powietrzu.
6. W obliczeniach emisji dopuszczalnej z budynków inwentarskich pominięto emisję pyłu ogółem, pyłu PM10 i pyłu PM2,5. Emisji pyłu PM10 i PM2,5 z budynków inwentarskich nie uwzględniono również w obliczeniach rozkładu stężeń substancji w powietrzu.
Ponadto w obliczeniach rozkładu stężeń pyłu PM10 i PM2,5 nie wskazano jaka jest łączna emisja powyższych substancji w Mg/rok z instalacji.
7. W raporcie nie przedstawiono danych potwierdzających dotrzymanie wartości granicznych amoniaku określonych w BAT 30 w *Decyzji Wykonawczej Komisji (UE) 2017/302* z dnia 15 lutego 2017 r. ustanawiającej konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do intensywnego chowu drobiu lub świń.
8. W obliczeniach emisji amoniaku, siarkowodoru z budynków inwentarskich nie przedstawiono jaka jest emisja roczna powyższych substancji w Mg/rok.
9. Nie określono czasu pracy poszczególnych źródeł powstawania i miejsc wprowadzania gazów i pyłów do powietrza w ciągu roku.
10. Zgodnie z art. 66 ust. 1 pkt 3b ustawy o z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2017 r. poz. 1405, z późn. zm.) Wnioskodawca winien w raporcie przedstawić informacje na temat powiązań z innymi przedsięwzięciami, w szczególności kumulowania się oddziaływań przedsięwzięć realizowanych, zrealizowanych lub planowanych, dla których wydano decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, znajdujących się na terenie, na którym planuje się realizację przedsięwzięcia, oraz w obszarze oddziaływania przedsięwzięcia lub których oddziaływanie mieszczą się w obszarze oddziaływania planowanego przedsięwzięcia - w zakresie, w jakim ich oddziaływanie mogą prowadzić do skumulowania oddziaływań z planowanym przedsięwzięciem. W przedmiotowym raporcie na stronach 15 i 23 przedstawiono sprzeczne informacje.
11. W obliczeniach rozkładu stężeń emitowanych substancji do powietrza uwzględniono nieaktualne tło substancji (patrz załącznik nr 12 do raportu). Zgodnie z art. 221 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo

ochrony środowiska (Dz.U. z 2017 r. poz. 519, z późn. zm.). Tło zanieczyszczeń atmosfery powinno być nie starsze niż 3 miesiące.

12. W obliczeniach rozkładu stężeń substancji w powietrzu uwzględniono błędny poziom dopuszczalny pyłu PM_{2,5} oraz błędną wartość odniesienia dla dwutlenku siarki uśrednioną dla roku (patrz strona 26). Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r. poz. 1031), poziom dopuszczalny pyłu zawieszonego PM_{2,5} do osiągnięcia do dnia 1 stycznia 2015 r. wynosił 25 µg/m³, zaś poziom dopuszczalny pyłu zawieszonego PM_{2,5} do osiągnięcia do dnia 1 stycznia 2020 r. wynosi 20 µg/m³. Ponadto według rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2010 r. Nr 16 poz. 87) wartość odniesienia dwutlenku siarki uśredniona dla roku kalendarzowego wynosi 20 µg/m³.
13. Nie obliczono rozkładu stężeń średniorocznych pyłu PM₁₀ oraz nie przedstawiono zobrazowań graficznych rozkładu stężeń średniorocznych pyłu PM₁₀.
14. W obliczeniach rozkładu stężeń substancji w powietrzu pominięto emisję z pojazdów samochodowych, zbiornika na gnojowicę oraz agregatu prądotwórczego, o którym mowa na 42 stronie raportu.
15. Nie przedstawiono sposobu obliczenia kryterium opadu pyłu.
16. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r. poz. 1031) jeżeli w odległości od pojedynczego emitora lub, któregoś z emitorów w zespole, mniejszej niż 10 h, znajdują się wyższe niż parterowe budynki mieszkalne lub biurowe, a także budynki żłobków, przedszkoli, szkół lub sanatoriów, to należy sprawdzić, czy budynki te nie są narażone na przekroczenia wartości odniesienia substancji w powietrzu lub dopuszczalnych poziomów substancji w powietrzu. W tym celu należy obliczyć maksymalne stężenia substancji w powietrzu dla odpowiednich wysokości. Zdaniem tut. Organu w odległości mniejszej niż 10 h od emitorów instalacji, znajdują budynki mieszkalne.
17. Przyjęty krok obliczeniowy siatki na poziomie 50 m w obu kierunkach jest zdaniem tut. Organu zbyt duży. Krok obliczeniowy siatki powinien być nie większy niż 20 m.
18. Zgodnie z zał. 13 do raportu na działce geodezyjnej nr 400/2 znajduje się zabudowa jednorodzinna (błąd w tabeli nr 3 na stronie 17).
19. W obliczeniach emisji hałasu nie uwzględniono pracy agregatu prądotwórczego.
20. Należałoby uzupełnić raport w zakresie oceny uciążliwości zapachowej oraz metod minimalizacji wpływu odorów na ludzi.

Mając powyższe na uwadze tut. Organ negatywnie opiniuje realizację planowanego przedsięwzięcia polegającego na „Budowie budynku inwentarskiego - tuczarni i zwiększenia obsady trzody chlewnej do maksymalnej możliwej wielkości

368 DJP z zewnętrznym zbiornikiem na gnojowicę na działce nr 60/1 i 60/2, obręb Olszewo, gm. Olecko”.

Z upoważnienia
Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego
Grzegorz Piotr Drozdowski

Z-ca Dyrektora Departamentu Ochrony Środowiska
Urzędu Marszałkowskiego
Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie

Otrzymują :

1. Burmistrz Olecka
Plac Wolności 3, 19-400 Olecko
2. a/a